

גן החיות התנ"כי בירושלים ע"ש משפחת טיש
 حديقة الحيوان اورشليم القدس باسم تنش
 THE TISCH FAMILY ZOOLOGICAL GARDENS IN JERUSALEM

בשיתוף הקרן לירושלים

ירושלים
 Yerushalayim
 P.P. שולם
 אישור מס. 1478

פרושי

דצמבר 2010 גליון מס' 113

נחבאים אל הכלים

מגן החיות בחיפה. הסתבר שהלוטרה הצברית היא ישראלית טיפוסית - תוקפנית, עצבנית ומחוספסת. הלוטרות האירופאיות הביישניות, לא ממש הצליחו לתקשר איתה, ובילו את רוב זמנם במקלט/מחילה, נחבאים אל הכלים. בגן החיות חשבו תחילה שזהו רעיון טוב - תקראו לזה עוד סוג של "עזרה בקליטה". אבל מבטיהם המתחננים של האירופאים עדיני הנפש שכנע את המטפלים שזה לא ילך. עד מהרה עזבה הלוטרה החיפאית את גן החיות והזוג האירופאי נשם לרווחה והחל בהקמת משפחה. לפני כחצי שנה, "בורטה" המליטה ארבעה גורים חמודים להפליא ושובי לב והשמחה הייתה גדולה. הם כנראה שמעו שבישראל (בניגוד לאירופה) יש לרוב המשפחות יותר מילד אחד! למרבה הפלא, כל הגורים שרדו ובתקופת החגים

צילום: עדי פיליפסבורן

משתזפים בשמש - גורי הלוטרות.

ניתן היה לראות אותם משתזפים בשמש החמימה או משתכשכים בבריכה. ואז, בעודנו מתרגלים למשפחה מרובת הגורים, "בורטה" המליטה פעם נוספת. הפעם השגר מנה ששה גורים, אך רק ארבעה שרדו. כל זה בהחלט מתאים ללוטרות, שהרי גם בטבע, הם חיים במבנה חברתי של משפחות מורחבות, שבהם יש זוג הורים עם מספר דורות של צאצאים. ובכן, בתקופה זו, כל המשפחה מבלה את רוב זמנה במחילה התת-קרקעית. אמנם קשה לראותם במשך היום, אך בשעות אחר הצהריים המאוחרות, בין ערביים, יש סיכוי שחלקם ייצא החוצה - במיוחד הגורים הגדולים יותר. אנו שמחים מאוד לדווח על המשפחה ההולכת ומתרחבת ונראה שהם מודל להורות מוצלחת ולהצלחה בקליטת עולים חדשים. עם זאת, ראוי לציין עוד פרט אחד חשוב. הלוטרה הגמדית נמצאת בסכנת הכחדה בטבע בשל הרס בית גידולה, ציד ותחרות גוברת והולכת על מקורות מזון עם בני האדם. זו אחת הסיבות שגן החיות בחר בלוטרה הגמדית כמין ביולוגי של יונק החי בבית גידול מימי. מתחם "סיפורה של טיפה" מייצג מינים של בעלי חיים החיים בבתי גידול מימיים, ועוסק בחשיבות שמירת בתי הגידול המימיים בארץ ובעולם, בהתייחס לשמירת מקורות המים, ניצול נכון שלהם ושמירת בעלי החיים שבהם.

צילום: רוטי שולר

לוטרה מנממת בתצוגה.

שמחה גדולה בבית הלוטרות הגמדיות - פחות משנה לאחר בואם לגן החיות, נולד לזוג ההורים שגר שני של גורים מקסימים. הסיפור של הלוטרות הגמדיות שלנו מתחיל באירופה. "לארס" הדני הגיע אלינו מגן החיות בקופנהאגן, ואילו "בורטה" ההולנדית הגיעה מגן חיות אמן (Emmen), שבהולנד. יחד הם עלו לארץ עם הרבה ציפיות להקמת בית חדש בישראל. אפשר להגיד שבמקרה הזה, זוג העולים החדשים קיבל "סל קליטה" שופע כל טוב: בית רב מפלסים הכולל שתי בריכות שחיה, גינת דשא, ומקלט... טוב, בשפת הלוטרות נקרא לזה בשם המתאים יותר - מחילה תת קרקעית. כל זה נמצא בתצוגה שנבנתה במיוחד עבורם במתחם החדש "סיפורה של

טיפה". בטבע, לוטרות גמדיות חיות לאורך נחלים, בביצות מים מתוקים, בביצות מנגרובים ולאורך חופים בדרום-מזרח אסיה. הם מבלים זמן רב במחילות, וכך מסתתרים מטורפים. התצוגה החדשה מנסה לדמות את בית

גידולם הטבעי. "סל הקליטה" כלל גם את מזונם של הלוטרות. הלוטרות הם טורפים קטנים הניזונים מכל דבר קטן מהן, אך מזונן העיקרי הוא סרטנים, דגים קטנים וצדפות. הטורפים וקרומי השחיה המנוונים מאפשרים להם יכולת טובה יותר של מציאת הטרף בבובץ וטיפול בטרף, בעזרת כפות ידיהם. הוטרינרית והתזונאית של גן החיות ד"ר ליז קאופמן עמלה על הכנת תפריט מגוון ובריא במיוחד, שכלל בעיקר דגים ועכברים ולפעמים גם ירקות. הם במיוחד אוהבים את "הכתומים": בטטות, גזר וסלק. ד"ר קאופמן קצת מתוסכלת מהעניין, כי לפי הספרות המקצועית הם אמורים לאהוב את "הירוקים", אך כמו שאומרים - על טעם ועל ריח אין להתווכח... לאחר הקליטה ותקופת הסגר קצרה במרפאת

גן החיות, נסללה הדרך של הזוג לחיים חדשים בישראל. רק דבר אחד לא אמרו להם. "סל הקליטה" כלל גם נקבה נוספת! כך הסתבר לאירופאים הביישנים שעליהם לחלוק את ביתם החדש עם צברית ישראלית שהגיעה

יצאנו לחופש - נשוב בקרוב

בוודאי שמתם לב לעבודת השיפוץ הנרחבת הנעשית בימים אלו בתצוגת השימפנזים. על התצוגה המשודרגת, שתיפתח בקרוב, נספר בגיליון הבא, עם הפתיחה המחודשת. בינתיים רצינו לספר לכם איפה ואיך מעבירה קבוצת השימפנזים את השבועות האחרונים. שיפוץ בית אינו דבר קל או נעים, כולם יודעים את זה, אבל לכו תסבירו את זה לקבוצת שימפנזים. כמוכן, זה בלתי אפשרי. עם זאת, מטפלי המחלקה עושים כל שביכולתם להנעים

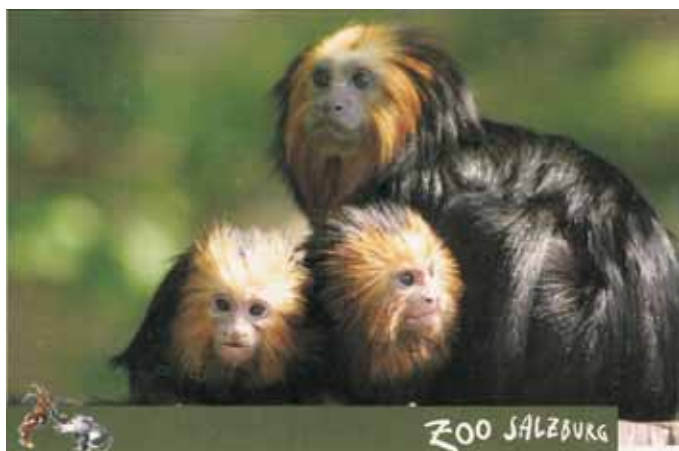
מחכים לסיום השיפוץ. צילום: עדי פיליפסבורן את זמנם של 13

השימפנזים של גן החיות בשבועות שבהם נאלצים השימפנזים לשהות בתאי הלילה שלהם, מבלי לצאת החוצה לחצר הגדולה. נועה, אנה, חגית ושאר המטפלים ניסו מבעוד מועד להפוך את בתי הלילה של השימפנזים למקום נעים ומעניין מספיק כדי שיחזיקו מעמד. בבתי הלילה יש דרגשים לשינה וחבלים. עכשיו, הם הוסיפו עוד חבלים לטיפוס ומגוון של מתקנים להעשרה סביבתית. הרצפה רופדה בכמות גדולה מאוד של קש. לקש מוסיפים הרבה גרעינים, בוטנים ופירות וכך השימפנזים מעבירים את זמנם בחיטוט ובחיפוש אחר המזון. הקש גם משמש כמצע לשינה והתקרבות ביום, ואפילו למשחק אצל הצעירים שנהנים לזרוק אותו אחד על השני ולפזר אותו ברחבי התא. כל הזכרים הבוגרים: עוג, ניקי וגרמלין מוחזקים יחד עם מאיה הנקבה האגרסיבית. בתא נפרד מוחזקים שאר הנקבות והגורים: שירלי, ירון, נעמה, ... כך נוצרת הפרדת כוחות החיונית לשמירה על מצב הרוח והמורל. הצוות משתדל כמה שפחות להפריע. הם עוברים ליד התאים, מדברים איתם בקול שקט ורגוע, ואומרים את שמותיהם בנועם. מדי פעם הם משקים אותם דרך הסורגים מבקבוק מים מינרלים, או מחלקים להם משהו מתוק ומפנק. הם מנקים את התאים רק פעם בכמה ימים. כמה שזה נשמע מוזר, ניקיון התאים הוא אחד מגורמי המתח הגדולים ביותר. כדי לנקות את התאים - יש להעביר את השימפנזים לתא אחר, דבר הגורם ללחצים אצל השימפנזים, לצעקות וכעסים. מכירים את האנשים שמתעצבנים בכל פעם שמנקים להם את השולחן? משהו כזה... בחדר הצוות הסמוך יש בקבוק "רסקיו" לעת צורך. נועה מספרת שרק בימים הראשונים, היא נתנה להם מהתרופה ההומאופתית, המשמשת להרגעת העצבים. עכשיו גם את זה כבר לא צריך. פעם אחת, מתוך ניסיון לחשוב על רעיון מקורי, הקרינו המטפלים לשימפנזים, הידועים באינטליגנציה שלהם את "בייבי מוצרט". זה ממש לא עניין אותם, ועניין הטלוויזיה ירד מסדר היום. לא נעים להודות, אבל האמת היא, שלמרות החששות הגדולים, נראה שלא רע לשימפנזים כל-כך, שם מאחורי הקלעים. פעמים, אף נדמה שהם אפילו נהנים מתקופת ה"חופש", להם זכו. עכשיו אף אחד לא מצפה מהם להתנהג כמו שימפנזה או לעשות... משהו. עכשיו הם יכולים לעשות את מה שהם באמת אוהבים: לישון ולאכול, לנוח ועוד קצת לנוח... תחשבו על זה - מי לא היה רוצה לקבל חודש חופש, להשאר בבית, בלי מחויבויות ובלי לעשות דבר? אפשר להתערב שמדובר בדי הרבה אנשים!

ברכבת ממנכן לזלצבורג פגשתי שתי מטיילות אוסטרליות שטיילו בכל העולם מרוסיה ועד מרוקו. הסתבר כי אנחנו הולכים ללון באותה אכסניית מטיילים. כששאלתי אותן מדוע הן נוסעות דווקא לזלצבורג הן שאלו אותי בפליאה "מה אתה לא יודע? זו העיר שבה צילמו את הסרט "צלילי המוסיקה"! הן התפלאו שבמקום לברר על סיור מודרך בטירה של הסרט ההסטורי, אני שואל היכן נמצא האוטובוס לגן החיות הקטן של זלצבורג. הסברתי להן שאני במסע מסוג אחר - מסע עולמי בגני חיות... בגן החיות

אותי האחראית על ההדרכה שלקחה אותי לסיור. תחילה נכנסנו לבית הקופים, שם פגשתי את משפחת גיבוני הלאר או גיבון לבן-ידיים והגור הקטן שלהם השתעשע בתוך הבית. מולם פגשתי את הטמרינים זהובי הפנים, קרובי המשפחה של הטמרינים הזהובים שלנו. שניהם שייכים למשפחת טמריני האריה הנדירים. באזור הדרום-אמריקאי של הגן, שכן עדר קטן של אלפקות ומולם זוג זאבי רעמה עליהם סיפרתי לכם הקודמים. החמודים ביותר היו ללא ספק המרמוסטים הגמדיים. זהו הקוף הקטן ביותר בעולם, ובגן החיות התנ"כי אפשר למצוא אותם בביתן חיות קטנות. הגענו בדיוק להאכלה של 12 קופי המרמוסט הזעירים, שקיבלו את מנת הדייסה היומית שלהם. האזור האפריקאי היה רחב ידיים והיו בו קרנפים לבנים (רחבי שפה), זברות וראמים אפריקאים, מהעבר השני השקיפו עליהם ברדלסים שנהנו מהשמש האירופאית הנדירה. יחסית לגן חיות קטן, היה מספר החתולים הגדולים מרשים וכך פגשנו בסיור אריות מאפריקה, שונר מאירואסיה, נמר שלג וטיגריס מאסיה ויגוארים ופומות מהאמריקות. ללא ספק גולת הכותרת הייתה המתחם האירופאי ובו הוצגו בעלי החיים השוכנים

בהרי האלפים השווייצרים והיערות האירופאים. ראשונים הולקת הזאבים הקולנית והפעילה. בתצוגה הבאה צפיתי בבעל חיים שלא ראיתי מעודי - צפיר אלפיני. בעל חיים זה הוא קרוב משפחה של היעל והוא מוזר עד מאוד למראה. התצוגה המסולעת שלו מאפשרת לו לנצל את רגליו הבנויות לטיפוס על סלעים תלולים. הלותרה האירופית שחתה לה בהנאה בנחל המלאכותי בתצוגה המיוערת שלה. בן דודה היבשתי וחסר המנוחה, הגרגרן, המגיע מיערות מחטניים בצפון אירופה וצפון אמריקה הזכיר לי אישית דווקא את גרית הדבש (שהיא קרובת משפחה נוספת במשפחת הסמוריים). בתצוגה לידו שכנו דובים חומים אירופאים וכבדים ואחרונים חביבים היו יעלי האלפים. היעלים הללו נושאים קרניים ענקיות וכבדות ולכן הם שריריים וחזקים יותר מדודניהם הישראלים. הודיתי למארכת הנחמדה והמשכתי במסעי. בפרק הבא נבקר בגן החיות העתיק ביותר באירופה, שם פגשתי גורים למכביר.

זיאי ישי זוקר

סיורים מיוחדים מאחורי הקלעים בגן החיות התנ"כי

מקופי סנאי ועד שימפנזים

בסיוור זה נכיר מספר סוגים של קופים - מקופי הסיאמנג וקופי הסנאי ועד לשימפנזים והמנדרילים הגדולים. נתוודע לרזי שית האיומן בה אנו עובדים עם חלק מהקופים ונכיר את הפרטים השונים ואת הסיפורים המלווים את המחלקה. הסיור מתקיים בתאריכים 3, 24 בדצמבר.

בוקר של ציפורים

נטייל דרך אגם עופות המים, נאכיל את הציפורים בצפרייה הטרופית. נמשיך דרך צפריית הדורסים והאוחים-דורסי הלילה הגדולים. ומשם נמשיך דרך שביל הצפרות אל הפינגווינים. הסיור מתקיים בתאריכים 7, 21 בינואר.

כל הסיורים מתקיימים בימי ו', בין השעות 9:00-12:00, וכוללים כיבוד קל.

הסיורים מיועדים למבוגרים וילדים מעל גיל 6.

ההשתתפות בהרשמה מראש בטלפון 02-6750130.

ההשתתפות בתשלום של 58 ₪ למשתתף, למנויים 50 ₪.

המשתתפים בסיורים מוזמנים להשאר בגן לאחר הסיור. במקרה של גשם הסיור יידחה למועד אחר.

רבה גן החיות מנסה לעשות, והלוואי שתהיה זו "מחלה מדבקת" לרבים אחרים. יש צורך במעורבות של כולם למען עולם טוב יותר ולמען עתידו של הטבע". בתקווה לעוד הרבה שנים של עשייה ונתינה לקהילה ולסביבה, צוות הגן מאחל לשי דורון מזל טוב ליום הולדתו ה-50! יישר כוח!

Behind the scenes

Shai Doron - Zoo Director

This month, the Zoo director, Shai Doron, will be celebrating his 50th birthday. This is an opportunity for you to get to know him and his work. Shai has been the director of the Zoo since it re-opened in its location in Malcha, nearly 18 years ago. He started his career in management as the head of office for Mayor of Jerusalem, the late Teddy Kollek. Although he has learned a lot about animals over the years, Shai admits that he owes a lot to Teddy for teaching him about management: "Teddy taught me to believe in what you do, strive to do it as best you can, without thinking of what's next. But the most important thing in an institution like the Zoo is development, and this is where much of my efforts are targeted". Thus, a new exhibit has opened every year, keeping visitors coming back for more. As an avid Jerusalemite, Shai believes that the Zoo's main purpose is to serve the community. In a complex city like Jerusalem, the Zoo serves as melting pot

for Jews and Arabs, secular and religious, young and old, and people with special needs. He believes that the Zoo helps people appreciate nature and animals and by raising awareness for issues of wildlife conservation at the Zoo, people can then help the environment. His personal dream is to establish a secondary school at the Zoo, for the future leadership in wildlife conservation. He is now working hard on development plans for the expansion area of the Zoo and this is where he hopes to achieve his dream. He believes that education and involvement of the young generation in conservation activities is the key

to the future sustainability of the environment. Shai's schedule is a busy one, meeting with staff, donors, green organizations and more. But he admits that he is most creative at night, "nocturnal" you would call him if he was say... a Red panda... So he comes to work last and leaves last, enjoying the quiet hours in the office once the telephone stops ringing. He admits that now, he can afford to work little less hard. This is only because the Zoo staff is so involved and dedicated. Without them it would not be possible to reach the any of the accomplishments the Zoo has had. One of them is becoming the number one tourist attraction in Israel over the past four years. Shai's office walls are full with many pictures, entwining his career and personal life: an historical picture of him and Teddy Kollek, and one of his wife, with the pope, during an historical visit to Israel; a picture from his favorite basketball team "Ha'poel Jerusalem"; animals; visitors and more. But the one he cherishes most is the one with him and Dr. Gabi Eshker: "Gabi was killed in a car crash six years ago. He was my deputy and served as head vet of the Zoo. Everything I learned about animals and wildlife conservation I owe to him. He is the reason I am still here, with a full agenda for many years to come. I miss him every single day". Shai has so much more to say, but he wishes to end with a message to visitors and readers alike: "The Zoo owes its existence to its visitors. We hope that by coming to the Zoo and learning about animals and conservation, they will also contribute, even in the slightest to helping the environment. Every small action counts. Let us all do what we can to help the future of our planet, before it is too late".

צילום: אמיר לורנצי

שי דורון

מנכ"ל גן החיות התנ"כי

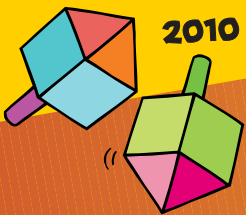
בחודש הקרוב, יחגוג שי דורון, מנהל גן החיות התנ"כי, את יום הולדתו ה-50! זוהי הזדמנות מצוינת ומתוזמנת היטב להכיר את שי "מאחורי הקלעים" ולהתוודע אל פועלו רב השנים. זה 18 שנה ששי מנהל את הגן, מאז נפתח במשכנו החדש במלחה בשנת 1993. הוא הגיע לגן החיות לאחר שהיה ראש הלשכה של טדי קולק המנוח בכהונתו האחרונה כראש עיריית ירושלים. התבוננות במשרדו של שי מאפשרת לקבל רמזים מתוך חייו המקצועיים, שבהם נשזרים גם פרטים על חייו האישיים. הנוף המקסים הנראה מחלון משרדו איננו מאפשר מקום לטעויות. אפשר להשקיף לעבר הסיאמנגים שחיים על האי שבמרכז האגם. על כיסא, ניצב דובי ענקי, לובש חולצה ירוקה של צוות הגן. שי מספר: "על כיסא זה ישב טדי קולק, שהיה במשך 28 שנה ראש העיר ירושלים. אחד הדברים שלקחתי ממי שהיה המורה הכי גדול שלי לניהול (חוץ מהדובי שהיה חלק מאוסף הדובים של טדי קולק) זו העובדה שאם אתה עושה משהו, כל עוד הדבר הזה הוא החשוב ביותר, צריך להמשיך ולעשות אותו הכי טוב - ולא לחשוב על מה אתה תעשה אחר כך". שי אמנם למד הרבה על בעלי חיים תוך כדי עבודתו, אך הוא הגיע מתחום הניהול. הוא מאמין שעיקר תפקידו ליצור את האינטגרציה בין כל הגורמים המקצועיים שיש בידיו תוך קידום החזון של המקום. וזהו דבר נוסף שהוא למד מטדי קולק - יש להמשיך להתפתח כל העת. ואכן, חלק גדול מזמנו מוקדש לנושא פיתוח הגן - אותו הוא רואה כיעד עיקרי, וזאת מבלי להזניח את נושאי היום יום ואת רמת השירות. גאוותו הגדולה של שי היא שבכל שנה נפתחה תצוגה חדשה ושבארבע השנים האחרונות, הפך גן החיות לאתר התיירות המוביל בארץ. תוך כדי הצלחות אלו,

הוא ממשיך לקדם גם תכנית שאפתנית להרחבת גן, כולל תוספת של כ-140 דונם לטטח הקיים. שי מוסיף: "ההצלחות הגדולות של גן החיות באות מתוך חזון לעתיד. אך אני לא מתבייש להודות שבשנים האחרונות אני עובד פחות קשה. וזה רק בזכות הצוות הנפלא, המשקיע והמסור שעובד כל כך קשה כדי לקדם את הגן. בלעדיהם, לא היינו מגיעים להצלחות בסדר גודל כזה, ולהם אני מודה בכל יום". סדר היום של שי משונה. הוא מגיע לעבודה אחרון, ועוזב אחרון. עם כל יום הוא מביא איתו התרגשות, מוטיבציה ורצינות ואף יום אינו דומה לקודמיו. במשך היום הוא נפגש עם הרבה אנשים, בהם עובדי הגן ותורמים. הוא מעיד על עצמו כ"פעיל לילה" - ממש כמו העטלפים או הפנדה האדומה השוכנים בגן. כשיורד הלילה והוא לא מחויב לענות לשיחות טלפון, וברקע נשמעים רק קולותיהם של חיות הלילה, אז הוא מרגיש הכי יצירתי. התבוננות נוספת סביב משרדו, משחררת

עוד רמזים לחיי- במיוחד מתוך התמונות הרבות שסביבו: על השולחן תמונה ישנה ומכובדת של אשתו עם האפיפיו, מאחוריו, תמונה של חתן וכלה הנישאים על פיל, תצלום אוויר מרשים של הגן, ותמונות רבות של בעלי חיים ומבקרים. אך התמונה הכי משמעותית לו היא התמונה שלו עם גבי אשכר ז"ל שנהרג בתאונת דרכים לפני כ-6 שנים. גבי היה סגנו של שי במשך 11 שנה והוטרניר הראשי של הגן. "כל מה שאני יודע ומכיר בתחום בעלי החיים ושמירת טבע אני חייב לגבי. הוא האיש אשר הכניס אותי לעולם הזה והאיש שבזכותו אני עדיין כאן, עם עוד משימות רבות לעתיד. גבי חסר לי בכל יום ויום". ועוד תמונה ששי קיבל בהוקרה מקבוצת הפועל ירושלים בכדורסל. כל העובדים יודעים שכדי להיות ב"רשימה הטובה" של שי ראוי שיסתובבו עם שרוכים אדומים בנעלי העבודה, כאות הזדהות לאהדתו של שי לקבוצה הירושלמית. האהדה הפועל ירושלים לא נגמרת כאן. בין שמות החיות ששכנו בגן אפשר למצוא את הנשרים "קני ויליאמס" ו"עדי גורדון", שנולדו בגן החיות ושוחררו ברבות הימים לטבע. לפני כעשור, ייסד שי את תחרות משיכת החבל המסורתית בפורים בין פילי הגן לשחקני הפועל ירושלים. מיותר לציין שהשחקנים מפסידים לפילים שנה אחר שנה... אבל לשי יש עוד כמה אהבות גדולות - כולן קשורות בירושלים. הוא משתייך לקבוצת המאסטרס של הפועל ירושלים בשחיה, ומקפיד על משטר אימונים קפדני לפחות חמש פעמים (!) בשבוע. כיליד ירושלים, דור שלישי, הוא אוהב את העיר אהבה גדולה ובצער מעיד שהרבה אנשים כמוהו אין כבר בעיר. חלק גדול ממחויבותו לגן החיות קשורה לעובדה שהוא מאמין שגן החיות התנ"כי משמש מקום מפגש לכל הירושלמים בעיר המורכבת הזו: חילוניים וחרדים, יהודים וערבים, צעירים וזקנים, ואנשים עם צרכים מיוחדים, כולם באים לכאן סביב עניין משותף. שי מאמין שזכות קיומו של גן החיות, הוא קהל המבקרים ודרך החיות אנשים מתקרבים לנושא של שמירת טבע ולומדים לאהוב ולהעריך את הטבע ואת בעלי החיים שבו. יחד עם כל תכניות הרחבת הגן, הרעיון המעניין ביותר של שי הוא דווקא חלומו האישי, מתוך זיקתו העמוקה לנושאי חינוך, ומתוך היכרות עם צעירים רבים שפוקדים את הגן: הקמת בית ספר תיכון שיבנה את המנהיגות העתידית בנושאים של שמירת הטבע. שי מסכם: "עם מאות אלפי המבקרים לא ייקחו גם אחריות אישית, קטנה ככל שתהיה, כדי לקיים עולם השומר על איכות הסביבה ודואג לחיות הבר, זה לא יספיק. הציפייה שלי היא שגן החיות וקהל המבקרים יעבדו יחד, כל אחד בתחומו ובהתאם ליכולותיו, בייחוד בנושאי שמירת טבע, פן יהיה זה מאוחר מדי. אפשר להתחיל אפילו ברמה של העיר ירושלים ולהפוך אותה לנעימה, נקיה ומטופחת הרבה יותר ממה שהיא היום. אפשר לנסות וללמוד ממה שבצניעות

חנוכה בגן החיות

בין התאריכים 3-9 בדצמבר, 2010

**בואו לבלות עימנו
בחגיגה של אור,
מתקים ושמידת טבע**

**עוף החול
מופע אש וגיאגלינג**

ימים א', ב', ד', ה' (5, 6, 8, 9 בדצמבר)
בשעות 11:30, 12:30
באמפיתאטרון של גן הפסלים.

מרוץ המטבעות הגדול

כתב חידה מאתגר לכל המשפחה,
המזכה את הפותרים במטבעות שוקולד.
מדי יום בשעות 12:00, 14:00.

**"אילו ציפורים היו
דוברות כבני אדם"**

סדנה מלווה באביזרים על ציפורים ואימון
לכבוד הפתיחה הקרבה של צפריית הלורים.
הסדנה תתקיים ביום ו' 3.3 בשעה 11:00
ובימים א', ג', ה' (5, 7, 9 בדצמבר)
בשעה 14:00.

איזה מותק

סדנאות יצירה
בבצק סוכר,

יתקיימו מידי יום בין השעות
10:30 - 13:30 (בתשלום נוסף).

מדי יום יתקיימו ברצף האכלות מודרכות,
הדרכות ואימוני פילים.

לפרטים: 02-6750111

www.jerusalemzoo.org.il

כל הארועים מותנים במזג האויר.

סדרת שבוע

במהלך החגים

ג'וכניג איוחזג

אחוזשי הסגיו והחוקר

צלילים בסוף שבוע

מופעי מוזיקה לכל המשפחה.

מימי יום ו' בין השעות 12:30 - 15:00 ברחבת הכניסה.

בחוזש זזאזכי: רוק וסווינג מקפיץ עם SHEDDERS

בחוזש ינאז: רומבה וסלסה לוחטת עם "שייד דצלמך"

בחוזש פבוואז: מוסיקה אירית וקלטית מקפיצה עם "דישליקה"

בחוזש אהז: מוסיקת עולם מגוונת בנגיעה יהודית עם "אלנא"

מפגש בלתי רגיל עם פיל

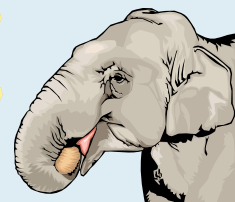
ביום שישי בשעה 13:30

• אימון פילים חווייתי המדגים את העבודה
הייחודית עם הפילים.

• האכלת פילים מהיד אל החדק, תתקים לאחר האימון.
• הגרלת רכיבה על הפיל.

מחיר כרטיס השתתפות בהגרלה: 1 שח.

כל ההכנסות לטובת בית החולים לפילים בלאמפנג, תאלנד.

פאכאז מוזרכת אל הפזאים פטורפים בתזונת "סיפור של טיפה"
בימי ו' בשעה 11:00.

מדי עופשבוע יתקיימו ברצף האכלות מודרכות,
הדרכות ואימוני פילים.

כנוסף יתקיימו גם הפעילויות:

תאטרון סיפור על הדשא בשעה 12:00

"הדג שלא רצה להיות דג" עם שני יוסמן מתקיים ב-18.12.

"איפה הפיל האחר מסתתר?" עם גליה לוי גרד ב-15.12.

"חיות וחוכים בארץ התותים" עם לימור וכסלבלט ב-19.12.

"איפה הפיל האחר מסתתר?" עם גליה לוי גרד ב-19.12.

אילו ציפורים היו דוברות כבני אדם...

סדנה אינטראקטיבית על בעלי כנף ועל אימון ציפורים
מתקיימת בתאריכים 11.12, 8.1, 12.2, 12.3, 9.4 בשעה 12:00.

הארועים מותנים במזג אויר. טלפון לפרטים: 02-6750111

www.jerusalemzoo.org.il

בקרוב!!!

תצוגת הלורים

נפתחת!!!

גן החיות התנ"כי
The Jerusalem Biblical Zoo

facebook

אפילו אלוני זפייסזוק...

צרפו את שלושת התשובות יחד וקבלו
שם של דמות משמעותית הקשורה לחג החנוכה!
בהצלחה וחג שמח!

שם של דורס לילה   מילת פליאה   שם החיה באנגלית

= _____ + _____ + _____

שלחו את הפתרונות ל: zoo טריוויה,
גן החיות התנ"כי, ת"ד 898 ירושלים 91008.

הזוכים מהגיליון הקודם במתנה מקורית
מטעם גן החיות הם: אורי לוז ואריאל יחזקאל.